

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר **כלי המחקר** של מחקרי קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

**שם הכלי:** מדריך ראיון ויומן מעקב – בנושא תפיסותיהן של מטפלות באמנות ביחס לעבודתן עם מטופלים עם מוגבלות שכלית

**פותח בשנת:** 2022 **על ידי:** פרופ' דפנה רגב, פרופ' שרון שניר ושיר הרפזי

|   |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | <b>מטרת הכלי</b>        | מטרת הריאיון הייתה לאסוף את תפיסותיהן של המטפלות באמצעות אמנות ביחס לעבודתן עם מטופלים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. מטרת יומן המעקב היה לקבל מידע אודות "המעשה הטיפולי".                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 2 | <b>סוג כלי המחקר</b>    | ראיון חצי מובנה + יומן מעקב                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 3 | <b>אוכלוסיית היעד</b>   | מטפלות באמנות                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 4 | <b>מבנה הכלי</b>        | בתחילת הריאיון, המטפלות התבקשו למסור פרטים ביחס לרקע האישי והמקצועי שלהן. לאחר מכן נשאלו שאלות פתוחות ביחס לעבודתן ובהמשך הן נשאלו על האתגרים איתם הן מתמודדות, המטרות הטיפוליות בעבודתן, דרכי עבודתן, התערבויות, משמעות עשיית האמנות עבור המטופלים, ההתמודדויות שלהן בעבודה זו, ועל גורמי שינוי והתפתחות בטיפול כזה לתפיסתן.<br><br>יומן מהעקב היה יומן עם כמה שאלות אותו התבקשו המטפלות למלא בתום כל טיפול, במשך שישה חודשים, ולספר אודות הטיפול. |
| 5 | <b>סוג הפריטים בכלי</b> | שאלות פתוחות                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 6 | <b>אורך הכלי</b>        | ראיון – כ- 40 שאלות<br>יומן מעקב- 8 שאלות                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

## רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

| מק"ט                              | שם המחקר                                                                                                                                        |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <a href="#">מק"ט 890-165-2019</a> | פרופ' דפנה רגב, פרופ' שרון שניר ושיר הרפזי (2022). מודל עבודה תיאורטי לטיפול באמצעות אמנות בבוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. אוניברסיטת חיפה. |

### מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < אפיון ארגונים, צוות ואנשי מקצוע בתחום המש"ה < ידע ותפיסות הצוות בנושאים הנוגעים לטיפול/ליווי אדם עם מש"ה

כלי מחקר < אפיון ארגונים, צוות ואנשי מקצוע בתחום המש"ה < תפיסות הצוותים המקצועיים (והמסייעים) ביחס למקצוע ולמקום העבודה שלהם

[למחקר המלא באתר הקרן](#) 🌀

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#) 🌀

[למאגר כלי המחקר באתר קרן שלם](#) 🌀

## מדריך ראיון ויומן מעקב בנושא טיפול באמנות לאנשים עם מוגבלות שכלית

### מדריך ראיון

- כמה שנים את עובדת כמטפל באמנות?
- איפה למדת ומה למדת? (תואר ראשון? שני? פסיכותרפיה?.....)
- באיזה מסגרות את עובדת כיום? האם הסטינג פרטני או קבוצתי? כמה מטופלים בכל מסגרת?
- כמה שנים את עובדת עם מטופלים עם מוגבלות שכלית התפתחותית?
- עם אילו מטופלים את עובדת? מוגבלות קלה או מוגבלות בינונית?
- ספרי קצת על המסגרת בה את עובדת עם אוכלוסייה זו?
- ספרי לי על הצעדים הראשונים בעבודתך עם האוכלוסייה – איך זה התחיל? מה היו המניעים לבחירה? איך הרגשת שם? האם יש לך זיקה מסוימת לאוכלוסייה?
- כיצד היית מתארת את המאפיינים המרכזיים של מטופלים עם מוגבלות שכלית?
- כיצד היית מתארת את העבודה עם מטופל עם מוגבלות שכלית התפתחותית?
- מה נדרש ממך כמטפלת בעבודה עם אוכלוסייה זו?
- מהן המטרות שאת מציבה לטיפול?
- עד כמה באים לידי ביטוי כל אחד מהתחומים – הפסיכותרפי, רגשי, התנהגותי, התפתחותי ושיקומי?
- איזה מהתחומים בא לידי ביטוי באופן הבולט ביותר במפגשים?
- אילו אתגרים עומדים בפניך כמטפלת בעבודה עם האוכלוסייה? הן בתוך המפגשים הטיפולים והן בעבודה המערכתית, אם יש כזו.
- כיצד את מתמודדת עם אתגרים אלו?
- האם ישנה גישה טיפולית מסוימת המובילה אותך בעבודתך? אם כן, תוכלי לפרט?
- מהן דרכי ההתערבות המרכזיות בהן את משתמשת בטיפול?
- אילו התערבויות עובדות בצורה טובה לדעתך בטיפול?
- אילו דרכי עבודה את מוצאת מתאימות עם האוכלוסייה? האם יש חומרים או גישות מסוימים שאת מוצאת אותם מועילים או מקדמים בטיפול?

- כיצד את חווה את כוחה של האמנות בטיפולים? האם וכיצד את מוצאת את האמנות תורמת לתהליך הטיפולי?
- האם יש התערבויות באמנות שחווית כפחות מוצלחות בתוך טיפול? תוכלי לתת דוגמא?
- איך היית מתארת את התקשורת עם המטופלים?
- מה מקום ההבעה המילולית בטיפול?
- האם תוכלי לתת דוגמא לטיפול שבו העבודה המילולית הייתה משמעותית באופן מיוחד?
- במידה ואת עובדת עם מטופלים ברמות שונות של תפקוד, האם את חווה פערים משמעותיים בעבודתך עם הרמות השונות? אם כן, אשמח שתתארי לי אותם.
- אילו גורמים מקדמים את התהליך הטיפולי?
- אילו גורמים מעכבים את התהליך הטיפולי?
- האם תוכלי לפרט כיצד את חווה את הברית הטיפולית עם מטופלים עם מוגבלות שכלית?
- כיצד את רואה את התפתחות הברית הטיפולית במהלך רצף של טיפול?
- מה תורם להתחזקות הברית ומה מעכב אותה?
- האם תוכלי לתאר שינויים שחש שחלו במטופלים לאורך תקופה של טיפול?
- האם את חש שינוי במטופלים מסוימים במהלך הפגישה? אילו גורמים תורמים לכך לדעתך?
- האם תוכלי לתת דוגמא לשינוי שחל במטופל ושאת מייחסת לטיפול? מה תרם לשינוי הזה?
- מה חסר לך בעבודה עם המטופלים מאוכלוסייה זו?
- מה היה יכול לסייע לך לדעתך בעבודה עם מטופלים עם מוגבלות שכלית?
- אילו שאלות מעסיקות אותך במסגרת עבודתך ונראה לך שיכולות לקבל מענה במחקר?

## יומן מעקב אחר טיפול

**כתיבת המפגש הטיפולי - נסי בבקשה לתאר את המפגש הטיפולי בצורה הכי מדויקת שתצליחי**  
 – הכנת החדר, התנהלות המפגש, תיאור התערבויות, טון רגשי של המטופל, איכות הקשר, איכות התקשורת, פרידה.

## **בנוסף – אנא התייחסי לשאלות הבאות:**

- מה היו מבחינתך המטרות למפגש הטיפולי?
- מה לדעתך הייתה המשמעות של האמנות במפגש זה?
- האם תוכלי לציין התערבויות מרכזיות שלך במהלך המפגש, מדוע היו משמעותיות בעיניך וכיצד המטופל הגיב אליהן?
- האם תוכלי לציין תימות מרכזיות שעלו בטיפול.
- האם תוכלי להתייחס להתפתחויות בקשר ובברית הטיפולית במהלך המפגש?
- האם ראית שיפור או שינוי כלשהו במהלך המפגש?
- אילו היבטים של העברה והעברה נגדית עלו במסגרת המפגש?
- האם זכורה לך תחושה או מחשבה מסוימת שעלו אצלך במפגש זה? אם כן, תוכלי לתאר מה הוביל אליה?